

[] **PHẦN III**

CHIẾN LƯỢC & CHÍNH SÁCH
THƯƠNG MẠI QUỐC TẾ
CỦA VIỆT NAM

[] **CHƯƠNG 7**

CHIẾN LƯỢC PHÁT TRIỂN
THƯƠNG MẠI QUỐC TẾ

[] **CHƯƠNG 7**

I. Một số khái niệm
II. Chiến lược phát triển KT-XH
III. Chiến lược phát triển TMQT

Một số thuật ngữ

- Chiến lược
- Chiến thuật
- Chiến lược phát triển kinh tế xã hội
- Mô hình tăng trưởng nhanh
- Mô hình tăng trưởng dựa trên nguồn lực trong nước
- Mô hình tăng trưởng nhắm vào các nhu cầu cơ bản
- Mô hình tăng trưởng tập trung vào tạo việc làm

Một số thuật ngữ

- Chiến lược phát triển ngoại thương (TMQT)
- Chiến lược xuất khẩu sản phẩm thô
- Chiến lược sản xuất thay thế nhập khẩu
- Chiến lược sản xuất hướng về xuất khẩu

CƠ CHẾ QUẢN LÝ XUẤT NHẬP KHẨU

[CHƯƠNG 8] CƠ CHẾ QUẢN LÝ XUẤT NHẬP KHẨU

- I. MỘT SỐ VẤN ĐỀ CƠ BẢN VỀ CƠ CHẾ QUẢN LÝ XUẤT NHẬP KHẨU
- II. MỘT SỐ ĐỊNH HƯỚNG TIẾP TỤC HOÀN THIỆN CƠ CHẾ QUẢN LÝ, CHÍNH SÁCH XUẤT NHẬP KHẨU

I. MỘT SỐ VẤN ĐỀ CƠ BẢN

- Khái niệm Cơ chế quản lý XNK
- Sự cần thiết khách quan của quản lý nhà nước đối với hoạt động XNK
- Chức năng của quản lý nhà nước đối với hoạt động XNK
- Nguyên tắc cơ bản vận hành cơ chế quản lý XNK
- Nội dung của cơ chế quản lý XNK
- Điều kiện để thực hiện cơ chế quản lý XNK

1. Khái niệm Cơ chế quản lý XNK

- Cơ chế?
- Cơ chế kinh tế và Cơ chế quản lý kinh tế?
- Cơ chế quản lý xuất nhập khẩu:

Là các phương thức mà qua đó nhà nước tác động có định hướng theo những điều kiện nhất định vào các đối tượng tham gia vào hoạt động XNK nhằm đảm bảo cho sự tự vận động của hoạt động XNK hướng đến các mục tiêu kinh tế - xã hội của nhà nước

2. Sự cần thiết khách quan của QLNN

- Điều tiết hoạt động XNK (thị trường) để đảm bảo lợi ích giai cấp, phục vụ lợi ích nhân dân
- Quá trình hội nhập KTQT (chủ động) cần đến một người “nhạc trưởng” là nhà nước
- Hỗ trợ doanh nghiệp về chiến lược
- Hạn chế tác động của khủng hoảng

3. Chức năng của quản lý NN về XNK

- Chức năng quản lý NN về kinh tế
 - Định hướng
 - Điều tiết, tạo điều kiện, môi trường
 - Phối hợp hoạt động
 - Kiểm tra, kiểm soát
- Chức năng của hoạt động XNK
 - Tạo vốn, chuyển hóa giá trị và hình thái vật chất
 - Gắn kết thị trường trong và ngoài nước
 - Nâng cao hiệu quả thông qua việc phát huy LTSS, phân công lao động

Chức năng của quản lý NN về XNK

Tổ chức gắn kết đồng bộ và có định hướng giữa chức năng của chủ thể điều chỉnh với chức năng của đối tượng được điều chỉnh thông qua các công cụ quản lý nhà nước về kinh tế, hành chính và các đòn bẩy khuyến khích vật chất

4. Nguyên tắc cơ bản vận hành cơ chế

- Đảm bảo hoạt động XNK và tổ chức sản xuất kinh doanh phát triển phù hợp quy luật
- Đảm bảo nguyên tắc tập trung dân chủ trong quản lý
- Thực hiện mục tiêu Hiệu quả KT-XH
- Kết hợp hài hòa lợi ích dân tộc với lợi ích bản hàng

5. Nội dung của cơ chế quản lý XNK

- Chủ thể quản lý: *Các cơ quan lập pháp, hành pháp từ TW đến địa phương*
- Đối tượng quản lý: *Các doanh nghiệp SX, KD XNK và hàng hóa DV XNK*
- Phương thức quản lý: *Chính sách XNK hay Chính sách TMQT*

Tại sao lại khác giáo trình KTNT?

6. Điều kiện thực hiện cơ chế QLXNK

- Giữ vững ổn định chính trị xã hội
- Nhất quán giữa các cơ chế quản lý
- Hệ thống luật pháp trong nước cơ bản hoàn thiện
- Hệ thống tổ chức kinh doanh, cơ quan quản lý, các định chế trong thương mại được kiện toàn
- Xây dựng được đội ngũ cán bộ chuyên trách quản lý XNK

II. ĐỊNH HƯỚNG HOÀN THIỆN

- Hoàn thiện hệ thống pháp luật
- Xây dựng hệ thống tiêu chuẩn hàng hóa – dịch vụ XNK
- Mở rộng quyền kinh doanh XNK, đảm bảo bình đẳng giữa trong & ngoài quốc doanh
- Cải cách hành chính trong lĩnh vực thương mại để tạo thuận lợi cho doanh nghiệp
- Tiếp cận các phương thức kinh doanh mới
- Điều hành tỷ giá và lãi suất linh hoạt
- Thay đổi căn bản phương thức quản lý nhập khẩu
- Đổi mới doanh nghiệp nhà nước và giảm bảo hộ
- Coi trọng đào tạo cán bộ quản lý và các nhà quản trị giới

[CHUÔNG 9]

CHÍNH SÁCH NHẬP KHẨU

[CHUÔNG 9]

CHÍNH SÁCH NHẬP KHẨU

- A. Vai trò của nhập khẩu
- B. Nguyên tắc và định hướng chính sách nhập khẩu
- C. Các biện pháp quản lý nhập khẩu
- D. Định hướng sử dụng các biện pháp quản lý nhập khẩu

A. Vai trò của nhập khẩu

Nhập khẩu bổ sung?

Giúp nền kinh tế cân đối, ổn định

Nhập khẩu thay thế?

Giúp tạo lập môi trường cạnh tranh trên thị trường nội địa

A. Vai trò của nhập khẩu

I. Giúp đẩy nhanh quá trình chuyển dịch cơ cấu kinh tế theo hướng CNH

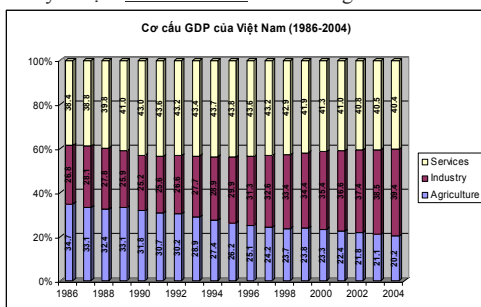
II. Giúp bổ sung kịp thời những mặt mắt cân đối của nền kinh tế đảm bảo phát triển kinh tế cân đối và ổn định

III. Giúp cải thiện và nâng cao mức sống nhân dân

IV. Giúp đẩy mạnh xuất khẩu

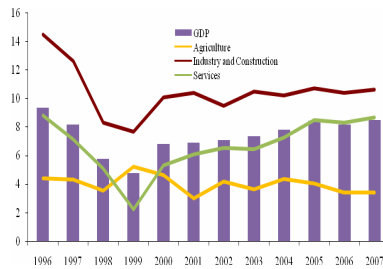
I. Đẩy nhanh quá trình chuyển dịch cơ cấu kinh tế theo hướng CNH

■ Chuyển dịch cơ cấu kinh tế theo hướng CNH?

I. Đã nhanh quá trình chuyển dịch cơ cấu kinh tế theo hướng CNH

■ Chuyển dịch cơ cấu kinh tế theo hướng CNH?

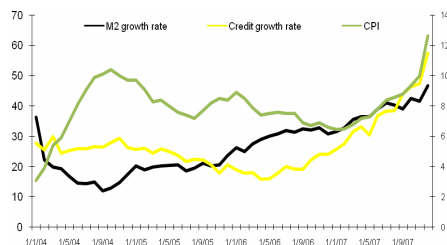
I. Đã nhanh quá trình chuyển dịch cơ cấu kinh tế theo hướng CNH

■ Nhập khẩu thực hiện vai trò này như thế nào?

- Trang bị máy móc thiết bị, hiện đại hóa SX trong nước... nâng cao trình độ SX
- Tạo dựng những ngành mới

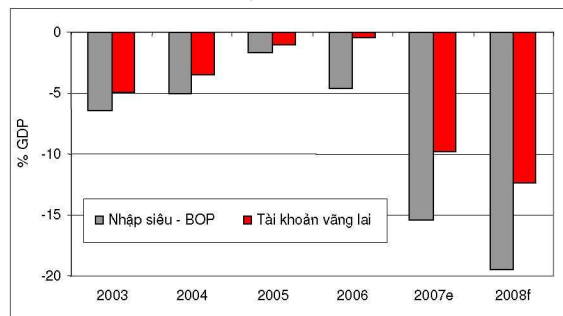
II. Bổ sung kịp thời những mất mát cân đối của nền kinh tế

■ Mất cân đối bên trong

II. Bổ sung kịp thời những mất mát cân đối của nền kinh tế

■ Mất cân đối bên ngoài

III. Cải thiện và nâng cao đời sống nhân dân

- Thỏa mãn trực tiếp nhu cầu tiêu dùng mà SX trong nước không có/ không đủ
- Gia tăng khả năng lựa chọn, nâng cao trình độ tiêu dùng
- Cung cấp đầu vào cho sản xuất hàng tiêu dùng
- NK máy móc, dây chuyền SX: tạo công ăn việc làm, gia tăng thu nhập

IV. Giúp đñy mạnh xuất khñ

- NK đầu vào cho SX hàng xuất khñ
- NK công nghệ tiên tiến, góp phần nâng cao chất lượng hàng xuất khñ, tăng khả năng cạnh tranh
- NK tạo quan hệ bạn hàng, tạo điều kiện thâm nhập và mở rộng thị trường xuất khñ

B. Nguyên tắc & Định hướng chính sách NK

1. Nguyên tắc

- Sử dụng vốn nhập khẩu tiết kiệm, hợp lý đem lại hiệu quả kinh tế cao
- Nhập khẩu thiết bị kỹ thuật tiên tiến, hiện đại, phù hợp với điều kiện của Việt Nam
- Bảo vệ và thúc đẩy sản xuất trong nước phát triển, tăng nhanh xuất khẩu

Sử dụng vốn tiết kiệm và hiệu quả

- Tại sao phải sử dụng vốn tiết kiệm-hiệu quả?
- Nội dung của việc sử dụng vốn tiết kiệm và hiệu quả?
 - Mặt hàng? - Đúng
 - Số lượng? – Đủ
 - Thời gian? – Kịp thời
 - Giá cả? – Phù hợp

Máy chụp cắt lớp điện toán của Bệnh viện Bắc Ninh giá 7,2 tỷ đồng

Thiết bị tiên tiến, hiện đại, phù hợp

- Thế nào là thiết bị tiên tiến, hiện đại?
 - *Tiết kiệm nguyên, nhiên liệu, nâng cao NSLĐ, tạo ra SP có sức cạnh tranh cao, bảo vệ môi trường...*

Khảo sát năm 1993 ở 727 máy móc thiết bị ở 42 nhà máy cho thấy 76% là máy mới nhập về nhưng thuộc thế hệ năm 1950-1960; hơn 70% là máy móc đã hết khấu hao và 50% là thiết bị cũ được tân trang lại

Thiết bị tiên tiến, hiện đại, phù hợp

■ Thế nào là thiết bị tiên tiến, hiện đại?

2 dây chuyền làm gạch block với tổng chi phí hơn 2 tỉ đồng của Công ty Cơ điện công trình (thuộc Sở Giao thông Công chính Hà Nội) sau 2 năm nhập khẩu giờ là những khối sắt han gỉ, gãy vỡ, dây dợ đứt tung, ngổn ngang trong cỏ, nằm phơi mưa nắng trong khuôn viên một đơn vị trực thuộc MESC...chi phí để biến nó chạy được còn tốn hơn mua một dây chuyền mới! ...hội đồng kiểm kê đánh giá lại tài sản, vật tư, hàng hóa của MESC đánh giá: hai dây chuyền thiết bị này đều quá cũ, một sản xuất từ năm 1987, một từ năm 1978. Nếu có tình phục hồi thì rất tốn kém và sản phẩm cũng sẽ không cạnh tranh được.

Thiết bị tiên tiến, hiện đại, phù hợp

■ Phù hợp với điều kiện Việt Nam?

- Phù hợp với lương ngoại tệ dành cho NK
- Phù hợp với trình độ quản lý và lao động
- Khai thác các nguồn lực dồi dào trong nước
- Phù hợp điều kiện thời tiết, khí hậu
- Phù hợp chính sách phát triển kinh tế

Thiết bị tiên tiến, hiện đại, phù hợp

■ Phù hợp với điều kiện Việt Nam?

20 xe CSGT đặc chủng (115.000 USD) “đắp chiếu”

Bảo vệ và phát triển SX, XK

- Khuyến khích NK phục vụ SX
- NK tiêu dùng thường phục vụ tiêu dùng tốt hơn, nhưng hạn chế SX trong nước
- Sử dụng các công cụ thuế quan và phi thuế quan

Định hướng Chính sách nhập khẩu

- Dành ngoại tệ NK nguyên liệu phục vụ SX, về lâu dài sẽ tự lực cung cấp
- Ưu tiên NK máy móc thiết bị, công nghệ mới, phụ tùng thay thế đúng chủng loại
- NK vật tư phục vụ SX
- NK tư liệu tiêu dùng thiết yếu hợp lý
- Bảo hộ chính đáng SX nội địa

C. Các biện pháp quản lý nhập khẩu

I. Thuế nhập khẩu

1. Khái niệm
2. Phương pháp đánh thuế
3. Mục đích và tác dụng của thuế

II. Các biện pháp quản lý NK phi thuế quan

I. Thuế nhập khẩu

1. Khái niệm:

là một loại thuế gián thu đánh vào hàng mậu dịch, phi mậu dịch được phép nhập khẩu khi đi vào lãnh thổ hải quan của một nước

- Người chịu thuế
- Đối tượng chịu thuế
- Đối tượng không chịu thuế
- Đối tượng nộp thuế
- Lãnh thổ hải quan?

2. Phương pháp đánh thuế

- Thuế theo giá
- Thuế theo lượng
- Thuế hỗn hợp
- Thuế lựa chọn
- Thuế theo mùa
- Hạn ngạch thuế quan
- Thuế tính theo giá tiêu chuẩn

Thuế theo giá (ad valorem tax)

- Đánh một tỷ lệ phần trăm (%) nhất định trên giá hàng nhập khẩu
- Thuế NK = Trị giá hàng NK * thuế suất
 - Trị giá hàng NK:
 - Thuế suất: Thuế suất thông thường, Thuế suất ưu đãi (MFN), thuế suất ưu đãi đặc biệt
- Xem Biểu thuế nhập khẩu (Giáo trình KTNT, 2007, trang 288 – 230)

Thuế theo lượng (Specific tax)

- Quy định mức thuế theo giá trị tuyệt đối tính trên đơn vị hàng hóa nhập khẩu (số lượng, trọng lượng, dung tích)...
- Việt Nam có áp dụng thuế theo lượng không?

Thuế theo lượng (Specific tax)

- Áp dụng thuế tuyệt đối với ô tô đã qua sử dụng: Là ô tô có thời gian sử dụng không quá 5 năm tính từ ngày sản xuất đến thời điểm ô tô về đến cảng Việt Nam; được đăng ký ở nước ngoài với thời gian tối thiểu là 6 tháng và đã chạy một quãng đường tối thiểu là 10,000 km tính đến thời điểm ô tô về đến cảng Việt Nam.

Thuế theo lượng (Specific tax)

Korando SsangYong 4 chỗ của Hàn Quốc, dung tích 2.900cc, sản xuất 1997, nhập khẩu đã qua sử dụng vào Việt Nam năm 2002. Chiếc ô tô được nhập vào Việt Nam theo đường ngoại giao. Chủ xe hết nhiệm kỳ chức trách phải về nước nên bán lại trong nội địa.

Giá trị: 1.500\$

Thuế: 25.725\$

Thuế hỗn hợp và Thuế lựa chọn

- Thuế hỗn hợp (compound tax): Vừa áp dụng theo lượng vừa áp dụng tính theo giá trên số hàng nhập khẩu.

Mỹ - đồng hồ đeo tay: 51cent/c + 6,25% trị giá vỏ máy/dây đeo + 5,3% trị giá pin. Mỹ - Bút bi: 77,2 cent/chiếc + 20%

EU - thịt bò NK: 14% + 193,4 euro (tối 331,8 euro)/100kg.

- Thuế lựa chọn: Quy định cả hai cách tính theo lượng và theo giá, *doanh nghiệp có thể chọn một trong hai cách tính*.
- Việt Nam có áp dụng không?

Thuế theo mùa

- Áp dụng mức thuế khác nhau tùy thuộc vào mùa nhập khẩu. Vào mùa thu hoạch, hàng nhập khẩu bị đánh thuế cao và vào các mùa khác áp dụng mức thuế thấp.
- Việt Nam có áp dụng không?

Biểu thuế quan của Mỹ, 1994

Biểu thuế quan của Mỹ, 1994

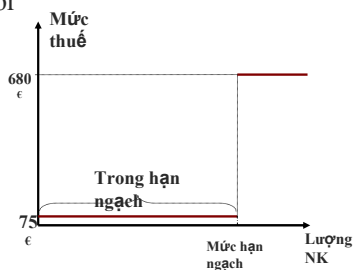
	MFN	Không MFN
Khoai lang	10%	50%
Nho		
Nhập thời điểm 01/08 - 30/09	2,2 cents/kg	3,3 cents/kg
Nhập thời điểm tháng 10	1,8 cents/kg	3,3 cents/kg
Nhập thời điểm khác trong năm	2,9 cents/kg	3,3 cents/kg
Nước cam đông lạnh	9,25 cents/l	18 cents/l
Bút bi	77,2cents/cây + 20%	77,2cents/cây + 54,5%

Hạn ngạch thuế quan

- Là chế độ thuế áp dụng *thuế ở mức thấp* khi hàng nhập khẩu trong giới hạn số lượng hạn ngạch nhập khẩu quy định, nhưng khi hàng nhập khẩu vượt quá hạn ngạch thì phải chịu mức thuế cao đối với phần vượt đó.
- Thuộc hệ thống giấy phép không tự động
- WTO: Cho phép sử dụng
- Việt Nam có áp dụng không?

Hạn ngạch thuế quan

- Hạn ngạch thuế quan của EU đối với chuối từ Ecuador

Hạn ngạch thuế quan

Hạn ngạch thuế quan của Việt Nam năm 2007

Stt	Mã số hàng hoá	Tên hàng	Đơn vị	Số lượng
1	04070091	Trứng gà	tá	30.000
	04070092	Trứng vịt		
	04070099	Loại khác		
2	2401	Thuốc lá nguyên liệu	tấn	37.000
3	2501	Muối	tấn	200.000
4	1701	Đường tinh luyện, đường thô	tấn	55.000

Hạn ngạch thuế quan

Hạn ngạch thuế quan của Việt Nam năm 2008

Stt	Mã số hàng hoá	Tên hàng	Đơn vị	Số lượng
1	04070091	Trứng gà	tấn	32.000
	04070092	Trứng vịt		
	04070099	Loại khác		
2	2401	Thuốc lá nguyên liệu	tấn	42.500
3	2501	Muối	tấn	230.000
4	1701	Đường tinh luyện, đường thô	tấn	58.000

31/07/2008, Quyết định 14/2008/QĐ-BCT Bổ sung lượng hạn ngạch thuế quan nhập khẩu muối năm 2008

Thuế theo bảng giá/giá chuẩn

- Là loại thuế đánh vào hàng nhập khẩu khi có sự chênh lệch về giá nhập khẩu và giá tiêu chuẩn do nhà nước quy định.
- Đối phó với trường hợp giá nhập khẩu thấp hơn giá tiêu chuẩn
- Việt Nam có áp dụng không?

Thuế theo bảng giá/giá chuẩn

Trước 9-2004: Hàng NK VN được chia thành **2 nhóm**:

■ Nhóm NN quản lý giá tính thuế NK

Nếu giá trong HDMBNT (1) **thấp hơn** 80% giá trong **Bảng giá tính thuế tối thiểu (giá kiểm tra)** (2) của BTC → sử dụng giá quy định trong (2); Nếu **cao hơn** → sử dụng giá trong HDMBNT.

■ Nhóm NN không quản lý giá tính thuế NK

a. Thuộc **Bảng giá tính thuế tối thiểu của TCHQ** : Nếu hàng không theo phương thức mua bán, không có HDMB, không đủ điều kiện áp dụng giá trên HDMB hoặc <70%

b. Không thuộc 2 bảng giá trên thì tính theo giá CIF